

TUDI IMP PO TRADICIJI USPEŠNO NA ZAGREBŠKEM VELESEJMU

Največja poslovna manifestacija

Tudi letos se je naše podjetje udeležilo največje letošnje poslovne manifestacije pri nas – jesenskega zagrebškega velesejma.

Letos je bil jesenski zagrebški velesejem od 7. do 17. septembra. Kot izrazito poslovna manifestacija je letošnji velesejem zbral vse vodilne jugoslovanske gospodarske organizacije in veliko število naših tujih ekonomskih partnerjev. Zastopane so bile vse dežele razvitih območij Vzhoda in Zahoda ter okoli 30 dežel v razvoju, ki se šele vključujejo v mednarodno trgovino.

Tudi letošnja prireditev je nadaljevala tradicijo v svojem poslovnem programu. Na velesejmu je bilo zbranih okoli 300.000 eksponatov, če računamo še splošni mednarodni sejem blagovnih vzorcev. S tem je bil omogočen nastop skoraj vseh gospodarskih področij, pa se je v sejem vključilo tudi naše podjetje. Intenzivnost poslovanja na letošnjem jesenskem sejmu je prispevala tudi, da so prišli do izraza bogastvo razstavljenih izdelkov, koncentracija poslovnih ljudi iz vse države, neposredna srečanja z osebnimi stiki med poslovnimi partnerji in nastop vsega jugoslovanskega gospodarstva. Polnih deset dni so trajali poslovni pogovori – kot na vseh razstavnih prostorih – tudi v paviljonu našega podjetja, kar je prispevalo k očni, da je letošnja sejemska prireditev bila največja poslovna manifestacija v letu 1972. Tako dobri poslovni rezultati so tudi upravičili izjemno zanimanje, ki ga je naše gospodarstvo pokazalo s sodelovanjem na sejmu. Na tej prireditvi so sodelovale vse najbolj pomembne jugoslovanske gospodarske organizacije, ki so zelo enakomerno predstavljale proiz-

vodnjo vseh naših republik in pokrajin. Enako številno so bili zastopani neposredni

proizvajalci, poslovna združenja, kot tudi trgovske organizacije.

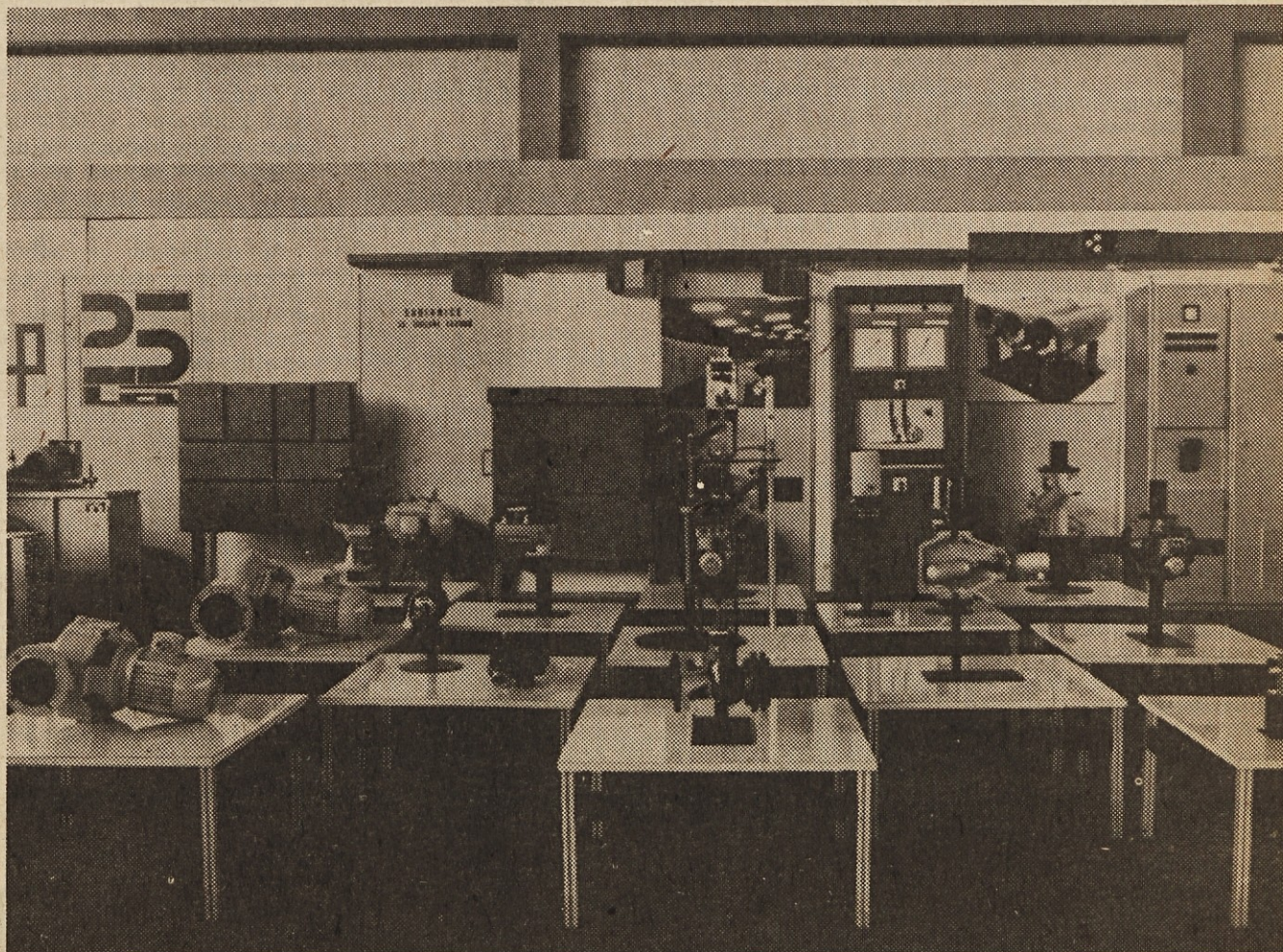
V takem ambientu je naše podjetje razstavljalo svoje izdelke v paviljonu, v katerem so dobila prostor naša izbrana elektroindustrijska podjetja. Na novi lokaciji, na zelo ugodnem kraju, v krogu tistih proizvajalcev, h katerim sodi v pretežnem delu naša proizvodnja, je naše podjetje s svojimi eksponati

zbudilo veliko zanimanja v vseh zainteresiranih krogih. Na našem razstavnem prostoru smo zabeležili obiske skoraj vseh naših najbolj pomembnih poslovnih prijateljev. Morda bi bil obisk še bolj številen, če se ne bi bili morali preseliti s starega mesta, na katerega so bili naši partnerji doslej vajeni. To smo ugotovili na osnovi raznih pripomb, da so nas posamezniki iskali na raz-

stavnem prostoru, kjer smo bili prejšnja leta.

V našem paviljonu smo razstavili reprezentančne vzorce skoraj vseh izdelkov naših tovarn. Tako je tovarna Trata nastopila z zelo lepimi prerezi elektromotornih ventilov, s črpalkami, regulatorji nivoja, regulatorji temperature in s shematskim prikazom delovanja naših

(Nadaljevanje na 4. strani)

Delo organov upravljanja in

Ker je zadnja številka našega časopisa izšla pred dve mesecema, bomo morali v tem članku zajeti vse pomembne sklepe organov upravljanja in izvršilnih organov v tem času, v katerem so se sestali na sejah CDS in odbor za gospodarjenje, kakor tudi vsi obratni delavski sveti, nekateri tudi večkrat.

CENTRALNI DELAVSKI SVET

se je sestal na seji 10. avgusta. Obravnaval je analizo poslovanja za prvo polletje, delitev dohodka, doseženega v prvem polletju in splošno finančno stanje podjetja.

Po poročilu Aleksandra Remca o analizi poslovanja v prvem polletju je CDS lahko ugotovil povsem ugodne rezultate, saj je bil polletni plan dosežen v višini 127,26 %, letni plan pa izpolnjen v višini 57,68 %.

O doseženem celotnem dohodku po fakturirani realizaciji v prvem polletju je poročal Alojz Kosi. O predlagani delitvi dohodka so že razpravljali odbor za gospodarjenje in vsi obratni delavski sveti.

Glede na ugodne pokazatelje o poslovanju je CDS sklenil, da se gibljivi del osebnih dohodkov razdeli delavcem v treh enakih mesečnih obrokih ob izplačilu osebnih dohodkov za avgust, september in oktober. Prav tako je CDS sklenil, da se zaradi doseženega uspeha vrednost točke poveča z 1,00 din na 1,05 din.

Članom kolektiva, ki so na začasnem delu v ZRN, se izplača akontacija na presežni del osebnih dohodkov za leto 1972.

Ostane dohodka, ki je bil ugotovljen ob periodičnem obračunu za prvo polletje, ostane do dokončne razporeditve po zaključnem računu za leto 1972 na obratnih sredstvih podjetja.

CDS je v nadaljnjem razpravljaval o finančni proble-

matiki podjetja. Kakor je poročal Alojz Kosi, je bila vsota plačil v juliju in avgustu povsem zadovoljiva in ob izplačilu osebnih dohodkov za julij ni bilo potrebno uporabiti sredstev rezervnega sklada, marveč so zadoščala sredstva na ziro računu.

V nadaljnjem je Alojz Kosi seznanil člane CDS z novjšimi finančnimi predpisi, ki zlasti posegajo v režim plačevanja. Vsi ukrepi so bili namreč izdani z namenom in ciljem doseči potrebno likvidnost v gospodarstvu.

Poročilo je CDS sprejel in potrdil.

Po predlogu centralne komisije za delovna razmerja je CDS sprejel sklep, da bo v bodoče podjetje pokrivalo razlike med vajeniško nagrado in vzdrževalnino, ki jo je treba plačevati v internatih za tam nastanjene vajence. Obravnavati je posamezne primere individualno in določati višino plačila z oziranjem na gnotno stanje vajenca in njegove družine.

Podjetje bo po sklepu CDS prispevalo tudi 60.000 din k stroškom adaptacije sanitarnih in bivalnih prostorov v vajenskem domu v Kersnikovi ulici, kjer bo nastanjenih 60 naših vajencev.

Glede na dejavnost zastopstva Alfa Laval je bil za člana upravnega odbora v poslovnem združenju za kmetijsko mehanizacijo imenovan ing. Rudi Berce.

Na predlog odbora za gospodarjenje je CDS sprejel sklep, da podjetje pristopi h konzorciju za izgradnjo alpskega turističnega centra v Bovcu. Polovico deleža v višini 100.000 din bo podjetje izplačalo še letos, drugo polovico pa v letu 1973. S tem pa bo podjetje sorazmerno udeleženo pri dohodku, ki ga bo ATC ustvarjal.

Na predlog odbora za gospodarjenje je CDS odobril znesek 200.000 din kot pomoč za poplavljeni območja

v Pomurju. Glede na nova priporočila, da vsaka delovna organizacija prispeva 2 % enomesečnih osebnih dohodkov zaposlenih, je CDS sklenil, da odbor za gospodarjenje o tem razpravlja in sprejme sklep v soglasju z navodili republiških organov o pomoči v eni ali drugi obliki.

Za sklenitev nove dodatne pogodbe z Ljubljansko banko, ki na eni strani zahteva prevzem rizika za slučaj nelikvidnosti banke, na drugi strani pa daje več pravic pri najemanju kreditov, je pooblaščen glavni direktor Stanko Krumpak. O imenovanju člana za zbor proizvajalcev pri banki pa bo odločil odbor za gospodarjenje.

Izvolijo se delegati za izvolitev upravnih teles skupnosti za teste SR Slovenije, in sicer Anton Križan, Miro Dražumerič in ing. Andrej Hudoklin.

Iz sklada skupne porabe se na osnovna sredstva podjetja prenese vrednost lesene barake v Vojkovi ulici, ki je bila preurejena iz stanovanjskih delno v pisarniške, delno pa v ambulante prostore.

ODBOR ZA GOSPODARJENJE

se je sestal na seji 14. julija. Razpravljal je o planu realizacije in planu prodaje za junij in skupno za 6 mesecev, o finančni problematiki podjetja in raznih kadrovskih vprašanjih.

Ob poročilu o realizaciji plana je odbor ugotovil ugodne rezultate. Nekoliko pod planom je TEN, to pa zaradi previsoko postavljenege plana. V oddelku šibki tok pa se še pojavljajo težave z uvoznim reprodukcijskim materialom.

Tudi poročilo o realizaciji plana prodaje je ugodno, zato je odbor obe poročili sprejel in odobril.

O stanju terjatev in obvez-

nosti v zvezi z multilateralno kompenzacijo je poročal Alojz Kosi. Podjetja, ki niso prijavila svojih obveznosti v multilateralni kompenzaciji, so bila prijavljena službi družbenega knjigovodstva. Gospodarsko finančni sektor je tudi zaprosil SDK za podatke o finančnem stanju nekaterih podjetij, ki neredno plačujejo svoje obveznosti. Glavni direktor Stanko Krumpak je v zvezi s tem opozoril vodstva obratov, naj ne sklepajo pogodb s podjetji, ki so finančno slaba; pred sklenitvijo vsake večje pogodbe je preveriti finančno stanje poslovnega partnerja. Pri prevzemanju večjih del je vztrajati pri plačilu avansa. Vsa ta vprašanja pa se morajo obravnavati tudi na komercialnih sestankih, v konkretnih primerih pa se dobijo ustrezni podatki v gospodarsko finančni službi.

Gospodarsko računska služba je predložila odboru za gospodarjenje predlog za spremembo načina obračunavanja norm v montažnih obratih. Odbor je predlog obravnaval, sklenil pa je, da je predlog dopolniti s prikazom konkretnih obračunov norm po predloženem in po dosežanem načinu, za kar je bil zadolžen Miran Mihelčič.

V nadaljnjem je odbor razpravljaval o nekaterih kadrovskih vprašanjih, zlasti v zvezi zasedbo nekaterih prostih delovnih mest. Odbor za gospodarjenje je nato razpravljaval o poročilu glavnega direktorja glede pristopa podjetja h konzorciju izgradnje alpskega turističnega centra v Bovcu in o vprašanju počitniških domov ter sklenil, da se CDS predlaga pristop h konzorciju.

Izdelati je tudi študijo o možnosti spremembe naših počitniških domov v domove odprtega tipa. Imenovana je bila v ta namen posebna komisija.

Obširno je odbor razpravljaval tudi o poročilu glavnega direktorja glede nekaterih integracijskih predlogov, po katerih je bilo že več razgovorov s sorodnimi podjetji. Razgovori se bodo še nadaljevali.

Na seji, dne 28. julija, je odbor za gospodarjenje razpravljaval o analizi poslovanja podjetja kot celote in posameznih obratov v prvem polletju. V razpravi je bilo ugotovljeno sicer uspešno poslovanje, potrebno pa bo kljub temu resneje obravnavati nekatere pokazatelje, zlasti npr. izgubo delovnega časa, zaloge materiala, angažiranost sredstev podjetja, kopičenje nekurantnega materiala, kakor tudi zaloge polizdelkov in izdelkov v skladiščih.

Poročilo Aleksandra Remca je bilo sprejeto.

O ustvarjenem dohodku v prvem polletju je poročal Alojz Kosi. Poročilo je odbor sprejel in sklenil, da se predlaga v potrditev CDS. Hkrati se predlaga, da se presežni del osebnih dohodkov izplača delavcem v treh obrokih, da se poveča vrednost točke od 1,00 na 1,05 din. Za 100 % se poveča obračunavanje amortizacije.

Na predlog glavnega direktorja Stanka Krumpaka je odbor razpravljaval o vprašanju raznih delovnih pogodb, ki jih sklepa podjetje s svojimi delavci. Sklenil je, da ni mogoče sklepati takih pogodb za dela, ki spadajo v redno delo. Če pa je potrebno, da se tako delo opravlja izven delovnega časa, se evidentira kot nadurno delo. Če pa se že sklene delovna pogodba, jo lahko do vrednosti 4.000 din podpiše direktor obrata, v vrednosti nad 4.000 din pa jo mora podpisati posebna strokovna komisija obrata ali službe. Vsako pogodbeno delo je pred oddajo oceniti, po izvedbi pa pregledati opravljeno delo.

V nadaljnjem so bili vsi navzoči opozorjeni na dosledno upoštevanje vseh zakonskih predpisov v zvezi z obračunavanjem davka na promet in zunanjetrgovinskim poslovanjem. Komer- cialne službe naj že ob skle-

IMP GLASNIK izdaja delovna skupnost IMP – Industrijskega montažnega podjetja v Ljubljani. Izhaja mesečno v 3200 izvodih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Titova 37. Ureja uredniški odbor: Anton Gruden, Aleksander Herman, dr.

Gabrijel Kržič, Valentin Mendiževc, inž. Janez Mihelčič, inž. Jože Naglič, inž. Adolf Potokar, Aleksander Remec, Edvin Stepančič (urednik), inž. Dušan Udovčič, inž. Stane Završnik, Slavko Žagar. Tiska Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani.

kolektivnih izvršilnih organov

panju pogodb zahtevajo od naročnikov izjave o uvozu opreme, če je uvozna oprema predmet pogodbe.

V obratu CKV Koper se organizira poseben projektivni biro in se projektivna grupa tov. Preglja premesti iz projektivnega biroja v Ljubljani v projektivni biro obrata CKV Koper.

Odbor za gospodarjenje se strinja z izdelavo študije o klimatizaciji pri biroju za gradbeništvo in odobri plačevanje prispevka, vendar pa morajo biti odboru predložena imena članov komisije, ki bo delala na tem in rok, do katerega bo komisija študijo izdelala.

Na seji, dne 25. avgusta, je odbor za gospodarjenje poslušal poročilo Stanka Kolbezna glede obračunavanja prometnega davka po novih predpisih in razpravljal predvsem o specifičnostih, ki zadevajo naše poslovanje. Sklenjeno je bilo, da se skliče sestanek vseh delavcev, ki imajo opravka z nabavo in prodajo, na katerem bo glavna točka razpravljanje o obračunavanju prometnega davka po novih predpisih.

V nadaljnjem je odbor razpravljal o poročilu glavnega direktorja o investicijski dejavnosti podjetja v tujini, ki se izvaja v kooperaciji s PZ „Rudis“ Trbovlje. Sprejel je sklep, da je potrebno pospešeno delati na ustanovitvi lastnega podjetja v ZRN, pregledati pa je tudi vse kooperantske pogodbe s tujimi partnerji.

V projektivnem biroju se izvrši revizija norm, ki naj se korigirajo in dopolnijo, da se s tem uredi pravilno nagrajevanje delavcev projektivnega biroja.

Pomoč v znesku 200.000 din, ki je bila odobrena poplavljenim območjem v Pomurju, se razdeli tako, da se 160.000 din nakaže glavnemu štabu za pomoč prizadetim v Pomurju, 40.000 din pa skupščini občine Maribor.

Odbor je nato razpravljalo o nekaterih kadrovskih vprašanjih in postavil ing. Staneta Korinška na delovno mesto pomočnika tehničnega direktorja v obratu CKV

Ljubljana. Obratnemu delavskemu svetu in centralnemu delavskemu svetu pa se predlaga, da imenujeta za novega direktorja TEN Rada Segulo, dipl. ing. elektrotehniko.

OBRATNI DELAVSKI SVETI

Na sejah, so se sestali tudi obratni delavski sveti, ki so obravnavali analizo poslovanja v 1. polletju in delitev dohodka za to obdobje. Ugotovili so ugodne rezultate in sklenili, da se pri delitvi osebnih dohodkov vrednost točke povša od 1,00 na 1,05 din.

Posebni sklepi:

CKV LJUBLJANA:

ODS je odobril povišanje dnevnic za 10,00 din na dan za delavce, ki izvajajo montažna dela na gradbiščih hotela „Kompas“ Kranjska gora in hotela „Toplice“ Bled.

ELEKTROMONTAŽA:

ODS je potrdil poročilo direktorja obrata ing. Franca Kumšeta o investicijski izgradnji. Odobril je povišanje dnevnic monterski skupini na gradbišču hotela „Toplice“ na Bledu in „Kompas“ v Kranjski gori za čas od 1. 6. do 31. 8. 1972.

Upravi za narodno obrambo pri SO Slov. Konjice pa je odobril izplačilo prispevka v višini enodnevne zaslužke vseh zaposlenih v delovni enoti Slov. Konjice v znesku din 2.207,10.

TEN:

ODS je na seji 20. julija obravnaval gospodarske probleme tovarne.

Sprejel je predlog za povečanje investicij v višini 700.000 din, ker bo s tem zneskom obrat pokrila nujna manjkajoča osnovna sredstva in tako vsaj delno uporabljal modernejši način proizvodnje in tehnologije.

V zvezi s poročilom v. d. direktorja obrata Lada Mazovca o poslovanju v prvem polletju, je ODS ugotovil, da bo za uspešnejše poslovanje v bodoče potrebno znižati stroške, zvišati produktivnost dela in ažurirati poslovanje, urediti kategorije dela in uskladiti osebne kategorije zaposlenih.

Imenoval je posebno komisijo za pregled nekurantnega materiala.

Obširno je razpravljalo o predlogu komisije za delitev osebnih dohodkov za rešitev dospelih pritožb delavcev.

Predlog je sprejel s tem, da se v čim krajšem roku pregleda tudi ostale razporeditve zaposlenih in pripravi ustrezne predloge, tehnična služba pa naj izdela predlog o procentu oziroma višini dodatka za zdravju škodljivo delo zaposlenih v lakirnici in galvanici.

Prisprava dela se razdeli na pravo delo za jaki tok in pravo delo za šibki tok.

Funkcija v. d. direktorja obrata Lada Mazovca se podaljša do konca obračunskega leta. Bil pa je že izveden razpis delovnega mesta direktorja obrata.

Odmor med delom se skrajša za 10 minut, zato pa se delo konča ob 13.50.

Na seji 3. avgusta je obratni delavski svet TEN obravnaval analizo poslovanja v 1. polletju. Po poročilu Aleksandra Remca tovarna plana ni izpolnila, doseglja ga je le v višini 96,57%. Oddelek za jaki tok je za 1,20% pod planom, šibki tok pa za 7,30%.

V razpravi se je ugotovilo, da je vzrok v tem, ker je v delavnicah, posebno v šibkem toku precej nedokončanih izdelkov, ker so velike težave z nabavo materiala iz uvoza. Vzrok je tudi v nezasedenosti delovnih mest v elektrodelavnici jakega toka ter v precejšnjem izpadu delovne sile v kovinski proizvodnji zaradi bolniških dopustov.

Plan pa je v proizvodnji z lanskim letom precej povečan.

ODS je sprejel sklep, da se v bodoče pri pokazateljih upošteva opravljeno delo, ne pa končani delovni nalogi, ker bo v tem primeru prikaz realnejši.

Glede na veliko število izgubljenih ur zaradi bolniškega staleža je ODS sprejel sklep, da se tudi v TEN izvaja kontrola, kakor se to dela v obratu Trata.

Delavec, ki to delo opravlja v obratu Trata, bi opravljal kontrolo tudi za obrat TEN. Ne gre za kontrolo, ali je delavec res bolan, ker to ugotavlja zdravnik, pač pa za kontrolo, ali se delavec-bolnik drži navodil za zdravljenje.

Glede na pripombe, da zaradi zmanjšanja izdelavnih časov delavec včasih ne zasluži niti osnovne plače, je ODS sklenil, naj mojstri izdelajo sezname delavcev, ki so bili prizadeti pri osebnih dohodkih, vodja priprave dela pa izdela poročilo o realizaciji sklepa o korigiranju izdelavnih časov. Obračunski oddelek pripravi seznam nadurnega dela po službah za 1. polletje. Odobri se prodaja oziroma odpis orodja in drubnega inventarja.

Glede na pripombe, da zaradi zmanjšanja izdelavnih časov delavec včasih ne zasluži niti osnovne plače, je ODS sklenil, naj mojstri izdelajo sezname delavcev, ki so bili prizadeti pri osebnih dohodkih, vodja priprave dela pa izdela poročilo o realizaciji sklepa o korigiranju izdelavnih časov. Obračunski oddelek pripravi seznam nadurnega dela po službah za 1. polletje. Odobri se prodaja oziroma odpis orodja in drubnega inventarja.

Na izredni seji, 28. avgusta, je ODS obrata TEN izmed 3 kandidatov imenoval ing. Rada Segulo za direktorja obrata in odobril 1/3 potrebnih sredstev za nakup stanovanja iz sredstev obrata, 2/3 pa prispevajo centralni skladi.

TRATA:

ODS je na seji, 1. avgusta, obravnaval analizo poslovanja v 1. polletju in delitev dohodka za to obdobje.

Po poročilu Aleksandra Remca se je razvila obširna diskusija, nakar je ODS sklenil, da se ugotovljeni gibljivi del osebnih dohodkov izplača delavcem v 3 obrokih, poveča vrednost točke na 1,05 din, izvrši naj se pregled zalog in zlasti nekurantnega materiala. Zaloge je zmanjšati. Komercialna služba naj posveti vso pozornost prodaji izdelkov, vpliva na kupca za čimprejšnje plačilo računov, programsko razvojna služba podjetja pa naj pripravi polletno poročilo o stroških razvojnega oddelka.

ODS je nadalje razpravljalo o dodelitvi pomoči poplavljenim na mursko-soboškem območju. Poslušal je poročilo Valentina Mendizevca, ki je obvestil člane, da je bil 24. maja svečan prevzem pokroviteljstva nad gimnazijo Josipa Jurčiča v Stični in ob tej priložnosti je bilo izročeni gimnaziji nekaj mikroskopov v vrednosti 10.000 din in uradna listina, s katero postane IMP pokrovitelj gimnazije.

Pripravlja se elaborat oziroma tehnološka študija za izgradnjo nove livarne, za kar je ODS odobril izdatek 32.000 din. Za člana kolektiva, ki je že dalj časa bolan, je ODS odobril nakup darila v vrednosti do din 1.000.

Livarna postane podporni član občinskega odbora RK Grosuplje. Odobri se plačilo članarine 700 din.

Za potrebe livarne je ODS odobril nakup osebnega avtomobila.

Zaključna montaža nove telefonske centrale tipa „cross-bar 5/50“

Honorarno je zaposliti človeka, ki bo nadzoroval delavce, kadar bodo v bolniškem staležu.

Jojevcu Rudiju pa se za njegovo tehnično izboljšavo dodeli enkratna nagrada 1.779,00 din.

CKV MARIBOR:

ODS je na seji, 4. avgusta, obravnaval analizo poslovanja in delitev dohodka za prvo poletje, o čemer je poročal Jurij Zavec.

Glede na ugodne rezultate je poročilo sprejel in odobril. Gibljivi del osebnih dohodkov naj se izplača v 3 mesečnih obrokih in povša vrednost točke na 1,05 din.

O finančnem stanju podjetja je poročal Alojz Kosi, ki je pri tem opozoril, da je finančno stanje pri delitvi dohodka vedno bolj pomembno, zlasti strogi ukrepi v tem oziru bodo stopili v veljavo s 1. 1. 1973, zato v bodoče ni sklepati pogodb s podjetji, ki so finančno slaba. Pred sklenitvijo vsake večje pogodbe je treba preveriti finančno stanje poslovnega partnerja. Podatke bo posredovala gospodarsko finančna služba podjetja. Pri prevzemu večjih del je treba zahtevati plačilo avansa.

Poročilo je ODS vzel na znanje in ga potrdil.

Enosobno stanovanje v Framski ulici 4, ki ga je izpraznil Franc Jakopc, se dodeli tov. Hajdinjaku, v stanovanje Hajdinjaka v Betnavski ulici 4 pa se vseli Emil Petrovič z družino po prejšnji adaptaciji stanovanja na stroške podjetja.

Margareti Planinšek, vdovi po pokojnem uslužbencu Romanu Planinšku, se odobri enkratna pomoč 1.200 din, ženi pok. Stanka Garberja enkratna pomoč 2.000 din, ženi pok. Ota Cafuta pa enkratna pomoč 5.000 din.

Glede na izjemne okoliščine na gradbiščih se odpise orodja, za katero sta bila odgovorna Anton Kirbiš in Adi Lešnik s posebnim opozorilom vsem delavcem, da posvečajo več pozornosti čuvanju orodja.

CKV KOPER:

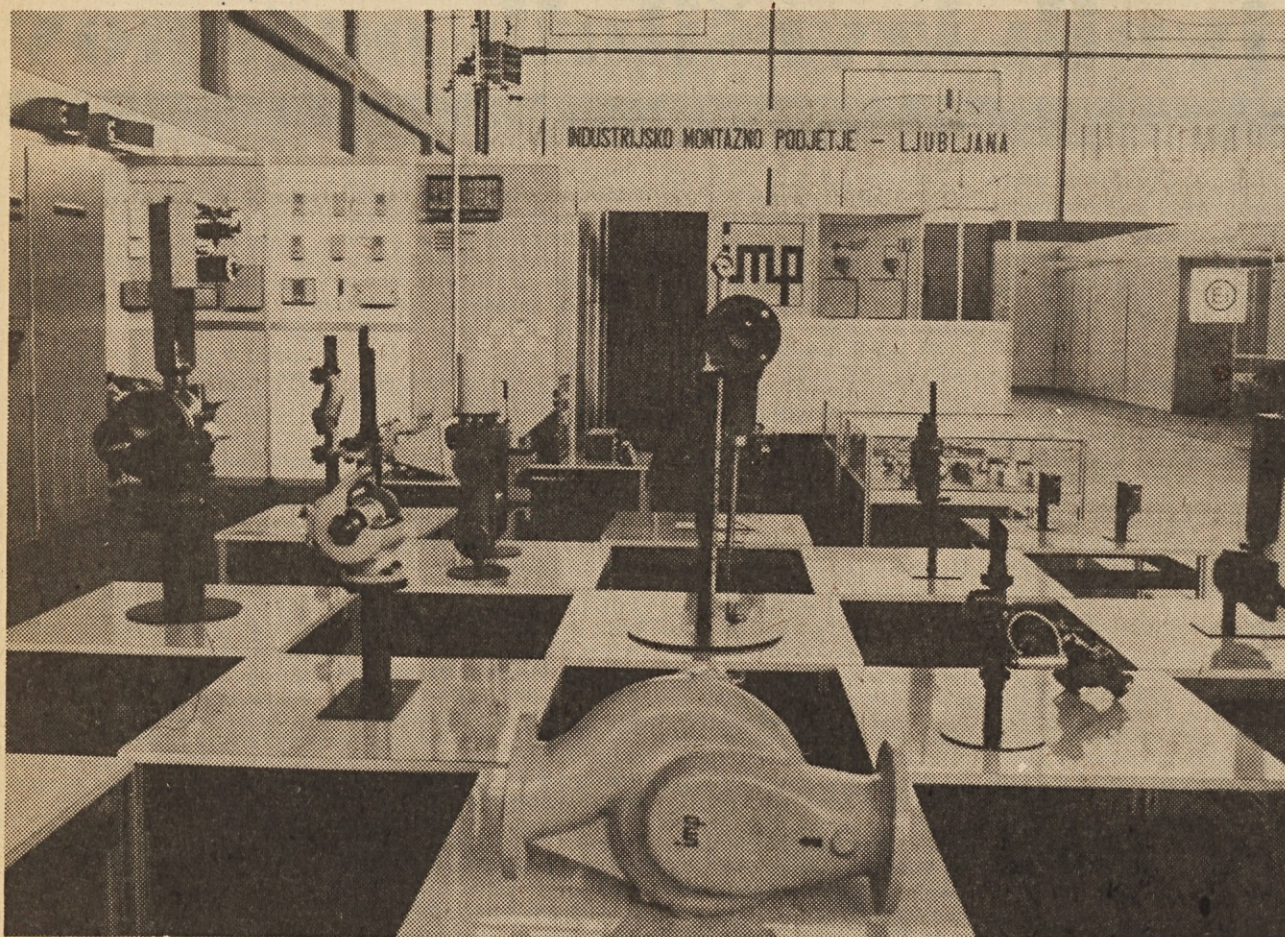
ODS je na seji, 31. julija, obravnaval analizo poslovanja v prvem polletju in delitev dohodka za to obdobje. Poročal je Alojz Kosi.

Ob ugotovitvi povsem ugodnih rezultatov je ODS poročilo sprejel in potrdil ter sklenil, naj se gibljivi del osebnih dohodkov razdeli delavcem v 3 enakih mesečnih obrokih, vrednost točke pa povša na 1,05 din.

Na predlog glavnega direktorja Stanka Krumpaka je ODS sklenil, da se bodo pri obravnavanju prošelj za stanovanjska posojila v letu 1973 upoštevale tudi prošnje delavcev, ki nimajo primernih stanovanj, čeprav še ne izpolnjujejo vseh pogojev pravilnika.

ODS je vzel na znanje obvestilo glavnega direktorja, da bo pomoč za poplavljenе kraje dodelilo podjetje kot celota.

G. K.

Tudi IMP po tradiciji uspešno na zagrebškem velesejmu

kompletnih avtomatskih naprav za klimatizacijo, gretje in delovanje naših elektromotornih pogonov. Posebno zanimanje so zbudile naše plovne in tlačne sklopke v novi izvedbi. Kot edini proizvajalec teh izdelkov v državi lahko računamo, da bomo sklopke zelo hitro plasirali na tržišče. Nič manj zanimanja ni bilo za cirkulacijske črpalke, ki jih izdelujemo v kooperaciji s firmo Speck. Skoraj ni bilo obiskovalca, ki ne bi vprašal, kje jih je moč nabaviti, kolikšna je cena in kdaj jih bo moč dobiti na tržišču. Kot zelo zanimiv izdelek velja omeniti tudi regulatorje nivoja. Doseglej v Jugoslaviji ni bilo proizvajalcev takšnih regulatorjev, še posebno ne v izvedbi, kot je naša.

Razen zanimanja, ki so ga pokazali potrošniki naše proizvodnje, je treba vsekakor omeniti tudi prizade-

vanja domačih proizvajalcev, da bi usvojili nekatere naprave, ki jih naše podjetje izdelava. Tako smo zabeležili zanimanje za možnosti domače industrije, da bi usvojila proizvodnjo termostатов in drugih podobnih naprav, ki jih uporabljamo v regulaciji in avtomatiki centralne kurjave.

Tovarna elektronaprav je razstavila nekatere od serijskih izdelkov šibkega in jakega toka, razen tega pa tudi nekaj eksponatov zunajserijske proizvodnje. Največ zanimanja je bilo za naše U-omarice v novi izvedbi in naprave za kompenzacijo jalove energije. Vprašanja na razstavnem prostoru so tudi pokazala, da naših proizvodov, predvsem VSV sklopke, nismo dovolj propagirali na posameznih področjih naše države.

Klimatske naprave naše tovarne so znane širokemu krogu naših potrošnikov še s

sejma „Interklima“. Navzlic temu je bilo dosti zanimanja s strani neposrednih potrošnikov takih naprav, predvsem iz tekstilne, kemične in prehranske industrije.

Kot posebna novost na sejmu se sme ostati nezapažena akcija našega obrata Elektromontaže, oddelka za avtomatizacijo vodovodov. Vse uprave vodovodov, v državi so vedele, da bodo na našem razstavnem prostoru predstavniki tega obrata z nalogo, da seznanijo vse, ki jih bo to zanimalo, z možnostmi našega podjetja na področju avtomatiziranja preskrbe z vodo. Ocena je, da je bila ta akcija – prva v naši praksi – uspešna in da bo rodila ustrezne sadove.

Na koncu je treba omeniti, da je bila v okviru našega razstavnega prostora tudi firma Alfa-Laval, kot podjetje, ki ga zastopa IMP. Obiski in razgovori na velesejmu dajejo možnost skle-

panja, da je bil tudi ta naš nastop uspešen.

Ce ocenimo velesejem v celoti in rezultate našega sodelovanja, lahko ugotovimo, da je ZV potrdil naše dosedanje izkušnje. Vzpostavili smo številne poslovne zveze, obnovili dosedanje stike, z osebnimi pogovori pa je bil okrepljen poslovni odnos. V mnogih primerih so naši predstavniki lahko pomagali z nasveti in razlagali navodila za uporabo naših izdelkov, posebno s področja avtomatike. Takšna aktivnost, združena z razstavo naših izdelkov, je prispevala, da so se vsi zainteresirani – od projektantov do potrošnikov – seznanili s proizvodnjo naših tovarn, kar spet pomeni, da je bilo naše sodelovanje na sejmu tudi komercialno uspešno. Rezultate teh uspehov bomo verjetno čez čas zabeležili v prodaji naših proizvodov.

MIROSLAV MACAROL

PREBRALI SMO ZA VAS

DUŠENJE ŠUMOV

Pri vgraditvi litoželeznih kotlov na gorilno olje se pojavijo radi šumi, ki prerastejo včasih v pravo bobnenje. Ta ropot se sliši ne samo v sosednjih prostorih, ampak celo več nadstropij višje. Da stranke nad tem niso navdušene, je razumljivo. Po nemških normah sme znašati šum v sosednjih prostorih do 30 db, kar je prav malo. Tako bobnenje pa daleč presega dopustno šumenje.

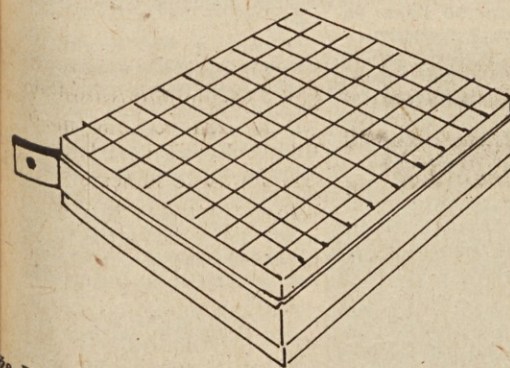
Po starih predvojnih navodilih je bilo predpisano, da se postavijo litoželezni kotli na primerne železne profile 10 x 100 mm na betonskem podstavku. Le-ta mora biti od temelja ločen s plutovino nasto ploščo. Napačno je uporabljati ekspandirano pluto ali z bitumenom lepjen plutovinasti drobir oz. betonskemu delu pesek z bakovim oksidom (zelo težak material nima nobene elastičnosti). Začne se hitro drobiti. Plošče je treba za vsak primer posebej izdelati.

predelane lubja pluta se izrežejo kvadri okoli 4 cm x 4 cm x 12 cm jih zloži v ploščo. S kladnim železom se vse – kot kaže slika –

nov na temelje.

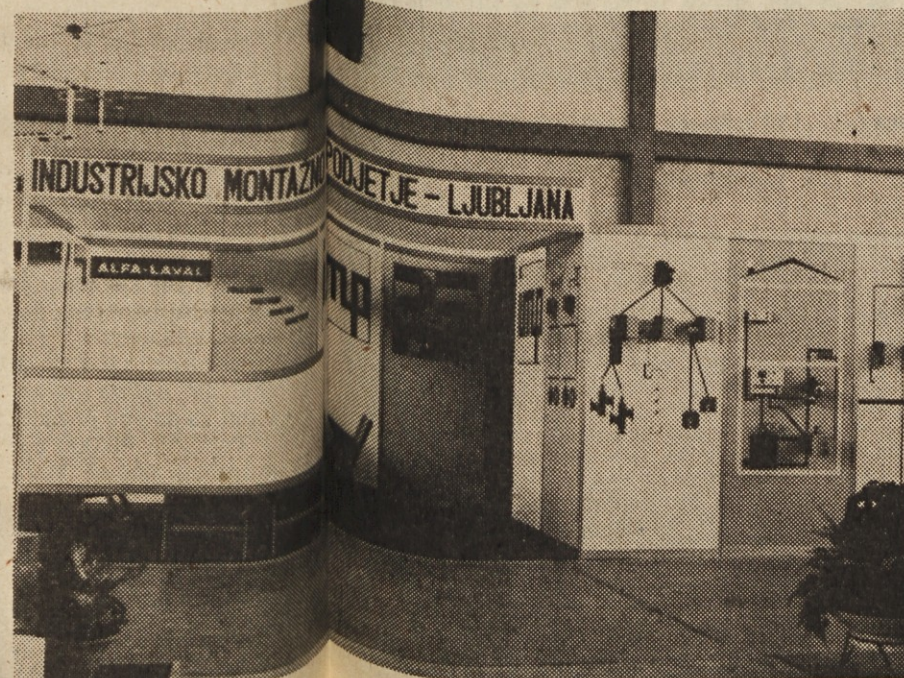
Na to staro prakso smo v glavnem pozabili, ker je izdelava take plošče rokodelska.

Če povzroča bobnenje

Ploščo se zalije spodaj goraj z betonom, tako da pluto prekinjena. Pripojeno je dodati zgornjemu delu pesek z bakovim oksidom (zelo težak material iz okolice Grosuplje). S tem praktično dušimo in odvisnih in nizkih to-

pulzacija dimnih plinov v dimniku, je treba povzeti včasih kar presenetljive ukrepe: podaljšati dimnik, ali zožiti profil in celo zmanjšati tloris kurilnice. Včasih zadostuje obloga gorilnika s havbo iz pločevine, ki je obložena znotraj z mi-

Radiatorski priključki

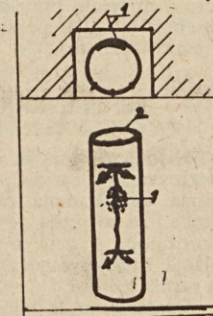
Mali radiatorski priključki na debelejšo cev normalno ne delajo težav, če je poskrbljeno za raztezanje enega in drugega. Vendar se pojavijo primeri, ko radiator ne „potegne“. Ker ne verjamemo v „zacoprane“ instalacije, ampak le v tehnično nepravilne iz-

plinskega gorilnika, da je veselje. Imeti pa moramo prostor, da pridemo z orodjem blizu. To je seveda pogoj.

Pri popravilih svinčenih cevi, ki jih enostavno ne moreš zamenjati, ne da bi „razbil pol hiše“, kot pravijo stranke, pridemo včasih v težave.

KAKO PRITI DO BOLNEGA MESTA?

Oglejmo si primer: napaka se pojavi na svinčeni cevi na nedostopni točki (a). Vse okrog je cev zdrava. Kako jo bomo popravili? Cev z nožem odpremo na sprednji strani in napravimo okence (b). Nato popravimo poškodovano mesto od znotraj: bodisi s kositrom prevlečemo poškodbo, če je ta velika, pa bolno mesto (A) izrežemo in od znotraj zakrpamo. Končno vstavimo izrezano okence (B) nazaj in ga na lahek način zalotamo. Če je le mogoče, taka sumljiva mesta od zunaj še dodatno prevlečemo s plastičnimi epoksi, smolami ali podobnimi premazi, da se ustavi širjenje korozije.

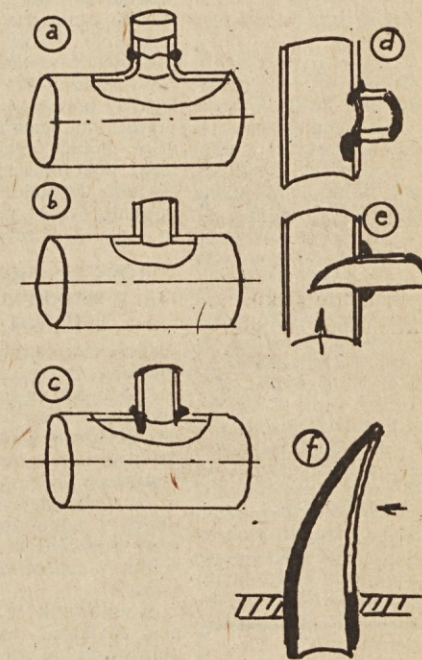
vedbe, si moramo te stvari razložiti, da se njihovim vzrokom lahko ogibamo.

Cev 1/2“ in 3/8“ imata tako majhen premer, da komaj moreš napraviti varilne šobe na cevi (a) kot npr. pri večjih ceveh. Preostane torej le to, da navrtamo cev (b) s svedrom notranjega premera, tj. ϕ 15 mm oz. ϕ 17 mm. Kadar pa ni svedrov pri roki, izžge monter luknjo z gorilnikom. Tedaj lahko ostanejo v notranjosti cevi varilne solze (d), ki jih monter ni ni ne more vedno opaziti. Nastane dodatni hidravlični odpor na priključku, ki ovira izračunan pretok.

Za take kritične primere se vgradi priključek v obliki (e). Cev se odreže pod ostrim kotom 15 stopinj do 20 stopinj in jo zakrivi tako, da se tok vode ulovi v zajemalni kljun. Če ni kakšne druge napake, bo radiator imel zadosti vode, ker se bo usmerila v priključeno cev in grelno telo bo zadosti grelno.

KRPANJE SVINČENIH TEŽKO DOSTOPNIH CEVI

Svinčeno cev lotati je prav enostavno. Cevi nalahko odpremo, da seže ena v drugo, opilimo in osnažimo na površini maščobo in opilke, nato pa steče kositer s pomočjo stearina in

neralno volno. Za reševanje takih problemov, ki jih je treba obdelati od primera do primera, je treba ugotoviti predvsem frekvenco pulziranja. Fizik bo moral izra-

čunati dušenje oz. dolžino dimnika: skratka, dolga pot ...

Predvsem moramo ugotoviti kraj in vzrok nastanka šumov ter pot njihovega širjenja. Dostikrat se to posreči z malenkostnim posegom, npr. da se loči izvor vibracij od zida ali temeljev in nenedoma preneha prenos ali celo nastajanje šumov. Ta

pojav se imenuje resonanca. Z nastajanjem in dušenjem šumov smo se do sedaj malo bavili. Z uporabo velikih hitrosti zraka in vode je pojav šumov mnogo pogostejši in ga je na splošno težko odpraviti. Zato je treba montirati že tako, da se pojav šumov zavre ali omeji na kar najmanjšo mero.

D. G.

Del razstavnega prostora IMP na Zagrebškem velesejmu

Oblikovanje pokojninskega in invalidskega sistema v Sloveniji

Da bi kot prispevek k javni razpravi preučili nekatera vprašanja novega pokojninskega in invalidskega sistema, je bil sklican posvet republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, ki so se ga udeležili še predsednik skupščinske komisije Vinko Hafner, predstavniki sekretariata za delo, skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja in drugi.

V razpravi so se oblikovala mnenja glede predlaganih rešitev, ki so zajeta v osnutku republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Pozornost so pritegnila predvsem naslednja vprašanja:

POKOJNINSKA OSNOVA

V prizadevanju najti ustrezno rešitev, kako naj se osebni dohodek upošteva pri oblikovanju pokojninske osnove, nakazuje osnutek republiškega zakona tri možne rešitve:

— da se vzame za pokojninsko osnovo poprečni in dogovorjeni osebni dohodek zavarovanca; od tega, koliko procentov naj se upošteva enega in koliko drugega, zavisi tudi ostrina tega korektiva;

— da se vzame v vsaki kvalifikacijski skupini najvišjo in najnižjo pokojnino in se potem v razmerju obeh, upošteva pri tem poprečni mesečni osebni dohodek posamezne kvalifikacije skupine, določi individualna pokojnina;

— da se pri odmeri pokojnine vzame regresivna lestvica, s tem da bo odstotek pokojnine manjši pri višji pokojninski osnovi, oziroma višji pri nižji pokojninski osnovi, s tem da ta razlika ne sme iti pod 5 % in ne nad 10 %.

V sindikatih soglašamo s takšno politiko, da se pri določanju pokojninske osnove vnašajo korektivi. S tem se bodo vsaj nekoliko ublažile pretirane razlike, ki imajo svoj izvor v pomanjkljivi delitvi osebnih dohodkov, razen tega pa se bo okrepila socialna varnost upokojencev. Kakšni naj bodo ti konkretni instrumenti, pa bo pokazala še nadaljnja jav-

na razprava pred konkretizacijo republiškega zakona in aktov samoupravljanja.

RAZMERJE MED SAMOUPRAVNO IN ZAKONSKO REGULATIVO V BODOČEM SISTEMU

V razpravi je bilo obravnavano tudi vprašanje razmerja med normativnimi rešitvami v zakonu in onimi v statutu skupnosti. Ugotovljeno je bilo, da gre s stališča vgrajevanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v področje invalidskega in pokojninskega sistema za pomembna vsebinska in ne formalnopravna vprašanja. Celotni sistem mora zagotoviti takšen položaj zavarovancev, ki jim bo omogočal, da svoje različne interese maksimalno usklajujejo v njihovi lastni samoupravni skupnosti in čim manj v direktnem kontaktu z državo.

Navedena vprašanja bo treba razčistiti še pred končnim oblikovanjem zakona in statuta skupnosti. Že sedaj je očitno, da vsebina in obseg predlaganega zakona omejujeta samoupravno regulativo. To se vidi zlasti pri podrobnem urejanju vseh pravic zavarovancev, npr.: uživanje in izguba pravice do pokojnine; pravica do beneficirane zavarovalne dobe; organizacija skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja; postopek uveljavljanja pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

UŽIVANJE POKOJNINE MED PONOVNO ZAPOSILTIVJO?

Osnutek republiškega zakona predlaga razne variante, kako naj se pokojnina zniža oziroma popolnoma ukine, če se upokojenec ponovno zaposli. V celoti naj bi se pokojnina izplačevala le v primerih, kjer osebni dohodek iz ponovnega delovnega razmerja skupaj s pokojnino ne bi presegal poprečnega osebnega dohodka v republiki, povečanega za 50 %.

V sindikatih se bomo zavzemali za takšne rešitve, ki bodo omogočale medsebojno odvisnost pravice do uživanja pokoj-

nine in osebnega dohodka iz ponovne zaposlitve upokojenca. Pri tem je bilo izraženo mnenje, da bi oba vira dohodkov morali omejiti vse do možnosti, da pravica do pokojnine počiva (npr. če bi prejemki presegali najvišji osebni dohodek po samoupravnem sporazumu).

BENEFICIRANJE ZAVAROVALNE DOBE

Najbolj obširna in intenzivna razprava se je razvila okoli vprašanja beneficiranja zavarovalne dobe. Tu so prišla do izraza nasprotujoča si dejstva in razmišljanja, ki so osvetljevala problem z raznih vidikov.

Ugotovljeno je bilo, da se je sedanji sistem beneficiranja izkazal kot neustrezen, ker ni dovolj stimuliral delovnih organizacij k izboljšanju delovnih pogojev. Praksa je pokazala, da kljub razvoju znanosti in tehnike zahteve po beneficiranju delovne dobe naraščajo. Prav to stanje pa je postalo že zaskrbljujoče in javila se je potreba najti izhod iz sedanjega nezadovoljivega stanja.

Ena izmed možnih rešitev je zajeta v osnutku republiškega zakona, ki spreminja dosedanja sistem beneficiranja, s tem ko pravi, da ima delavec pravico, da uveljavlja beneficirano zavarovalno dobo šele potem, ko postane invalid. Beneficiranje, kot velja po sedanjih predpisih, naj bi bilo omejeno le na izjemne primere, ko gre za v zakonu oziroma po-

drobneje v statutu našeta delovna mesta (kot npr. piloti, rudarji ipd.)

Po poglobljenem obravnavanju vseh tistih argumentov, ki govorijo za sistem in tistih, ki govorijo proti predlaganemu sistemu, smo bili v sindikatih mnenja, da navedena rešitev sicer res kaže na možnost zmanjševanja števila beneficiranih delovnih mest, vendar je, gledano s stališča delavca, nesprijemljiva, zlasti če se rešuje z enkratnim zakonskim posegom. Predvsem ne moremo obravnavati beneficiranja kar pavšalno in ločeno od vpliva in uporabe razvoja znanosti in tehnike in izsledkov medicine dela na konkretno delovno mesto. Določena delovna mesta bodo verjetno stalno beneficirana (npr. v rudarstvu, v prometu itd.). Celotni problematik je morda skupno le to, da je treba bolj kot doslej posvetiti večjo pozornost pravočasni prekvalifikaciji delavcev in razporejanju na druga delovna mesta.

Da bi z izboljšanjem delovnih pogojev dosegali postopno odpravljanje vsaj nekaterih beneficiranih delovnih mest, so bila izražena naslednja nadaljnja mnenja:

a) beneficiranje delovnih mest je treba obravnavati diferencirano; osnova za njegovo ukinitje mora biti predhodna uporaba takšnih sodobnih tehnoloških strojev in naprav, ki bodo omogočala, da bodo razlogi za beneficiranje prenehali.

b) v sistemu naj se predvidijo osnove za družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje o beneficirani zavarovalni dobi; s temi sporazumi oziroma dogovori naj se odloča, katera so tista beneficirana delovna mesta, ki terjajo širšo družbeno solidarnost in katera so tista beneficirana delovna mesta, kjer bo samoupravna skupnost terjala polno povračilo stroškov beneficiranja.

FINANCIRANJE POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

Pri financiranju je treba preučiti, kako bi prišli do maksimalnih stabilnih virov financiranja.

Enotno je bilo mnenje, da ostane prispevek iz osebnega dohodka še vedno glavni vir financiranja. Glede ostalih virov so bile predlagane kot možne rešitve kombinacija elementov prispevkov iz osebnega dohodka, poslovnih sredstev in ostanka dohodka (dobička). Nismo pa se mogli dokončno opredeliti, ali naj se prispevek iz minulega dela tudi jemlje kot vir financiranja.

VALORIZACIJA POKOJNIN

Prevladalo je mnenje, naj se pokojnine še naprej usklajujejo z rastjo osebnih dohodkov aktivnega prebivalstva in rastjo življenjskih stroškov. M. D.

KADROVANJE

Že v minulem letu smo komaj zadovoljili potrebe posameznih obratov z zadostnim številom vajencev. To je narekovalo, da smo letos pričeli s kadrovanjem vajencev že zelo zgodaj — v mesecu februarju. Na 140 šol smo razposlali objavo potreb po novih vajencih. Obiskali smo nad 50 šol in imeli direktne kontakte z učenci osmih razredov osnovnih šol. Skoraj ni bilo šole, kjer se ne bi srečali s kakšnim agitatorjem, ki je na isti način kadroval za svoje podjetje. Povezali smo se z zavodi za zaposlovanje in končno smo objavili naše potrebe po vajencih 8 vrst tudi v dnevnem časopisu.

Podobno agitacijo kot v Sloveniji, smo naredili tudi na področju Varaždina in Čakovca.

Potrebe po novih vajencih so bile letos velike, in sicer:

Ljubljana 180 vajencev
Maribor 27 vajencev
Koper 12 vajencev

Le obratu CKV Maribor je uspelo zadovoljiti svoje potrebe v celoti. Obrat Koper je sprejel 11 vajencev, tako da so tri vajence sprejeli potem, ko je bil vpis v šolo že izvršen.

V Ljubljani pa smo krili potrebe le nekaj več kot 75 %, to je s 137 vajenci. Prejeli smo veliko več prošelj, kot je bilo prostih učnih mest. Te prošnje pa niso bile vse resne. Mnogi se našemu vabilu sploh niso več odzvali. Imeli pa smo veliko takih, s katerimi smo imeli že vse dokončno dogovorjeno, ob podpisu učne pogodbe pa jih enostavno ni bilo.

Imeli smo tudi take primere, da je bila učna pogodba že sklenjena. Fantje so delali pri nas ne-

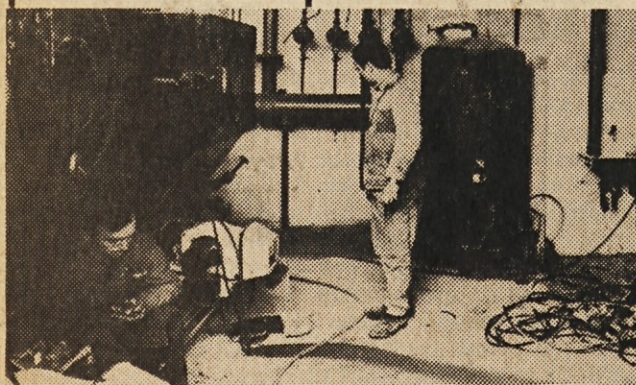
kaj dni, nato pa jih enostavno ni bilo več. Odgovori na vprašanja, zakaj jih ni bilo ali zakaj so zapustili učno mesto, so bili navadno: imel je prošnjo vložen tudi drugje in se je raje odločil drugam.

Najbolj deficitarni poklic pri našem podjetju pa je livarski. Že 2 leti nismo dobili za ta poklic niti enega vajenca.

Podobno kot pri našem podjetju je tudi pri drugih, razen v poklicih avtomehanične radiotelevizijske stroke.

Poleg kadrovanja pa je pri našem podjetju velik problem še nastanitev vajencev. Internati in domovi v Ljubljani so strogo namenski za svoje stalne stranke.

Delo v kotlarni

»Umski« velikan iz Jadranske ulice

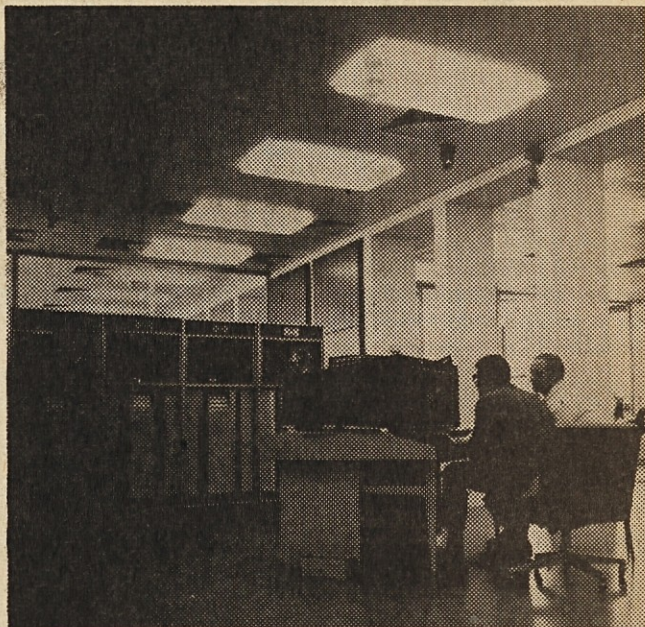
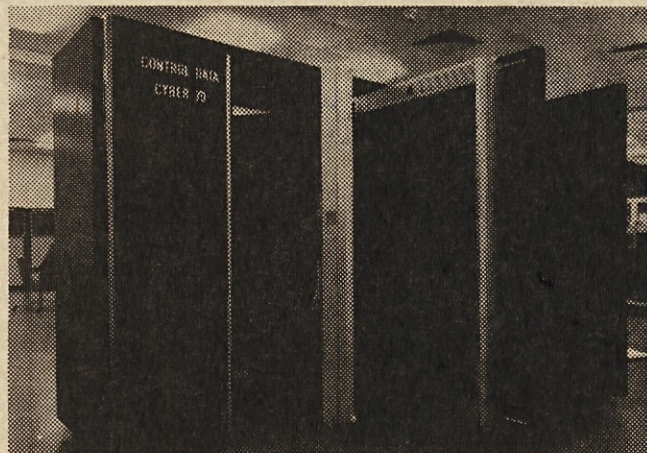
V prvi polovici junija je v Ljubljani, v Jadranski ulici, pričel z delom novi elektronski superračunalnik CYBER 7274 iz družine Cyber 70, firme Control Data Corporation. Računalnik je največji v vzhodni Evropi in eden izmed največjih v Evropi nasploh. Lahko rečemo, da si modernega gospodarstva kmalu ne bo več moč zamišljati brez računskih strojev, prednost tako velikega računalnika kot je CYBER 72-74 pa je predvsem v zmogljivosti in hitrosti ter v tem, da je na njem sorazmerno lahko delati, vsekakor pa veliko lažje kot na drugih.

Oglejmo si nekaj tehniških podatkov, ki nam bodo bolj nazorno pokazali, kakšna „zverina“ je ta računalnik: ima 655.360 znakov hitrega spomina in dve centralni enoti, ki istočasno obdelujeta vsaka po en program. Poseben pomen ima taka konfiguracija tudi še zaradi zanesljivosti delovanja računalnika, saj je praktično nemogoče, da bi istočasno odpovedali obe centralni enoti. Del modela je še skupina tako imenovanih perifernih procesorjev, to je povsem neodvisnih računalnikov z lastnimi centralnimi enotami in spominom. Periferni procesorji so enostavnejši, njihova glavna naloga pa je, da razbremenijo obe centralni enoti zamudnih operacij, kot so iskanje po tabelah,

vhodno-izhodne operacije, pretvarjanje različnih kod itd.

Ker teče sistemski monitor v enem od perifernih procesorjev in ker sta centralni enoti razbremenjeni

zamudnega dela, je možno zelo efektivno multiprogramiranje — „istočasno“ lahko sistem obdeluje do 15 programov, od katerih sta zaradi dvojne centralne enote dva res v istočasni obdelavi. Sedanjih 655.360 znakov centralnega spomina je mogoče razširiti na 1.310.720 znakov. Nadaljno možnost pa nudi „razširjeni feritni sistem“ — Extended core storage (ECS), ki ga je mogoče razširiti do 20 milijonov znakov. Že najmanjša enota ECS — 1.250.000 znakov poveča število obde-

nutih lahko stroj izračuna plače za tisoč dvesto delavcev, za kar je na drugi strani potrebno petim ljudem najmanj deset dni!

Ko govorimo o računalniku, ne bi bilo napak, če na kratko tudi spregovorimo o tem, komu, kdaj, kako in na kakšen način bo koristil Slovencem.

Računalnik je na razpolago vsem. Na njem se bodo učili naši študentje, uporabljali ga bodo lahko vsi gospodarstveniki. Učna doba za enostavno uporabo stroja ne bo daljša kot mesec dni. Uporaba računalnika je možna na dva načina; tako, da pride tisti, ki bi se rad poslužil njegovih uslug, na republiški računski center — tako se imenuje ustanova, ki razpolaga z računalnikom — in dela na računalniku ali pa da ima kar doma direkten priključek preko telefonske linije na računalnik; tak priključek se imenuje terminal. Računski center ima trenutno sedem takih terminalov — vsak terminal stane cca 25.000 dolarjev. Napoved, da bo računalnik v sedanjem obsegu zmogljivosti čez nekaj let verjetno že pre-

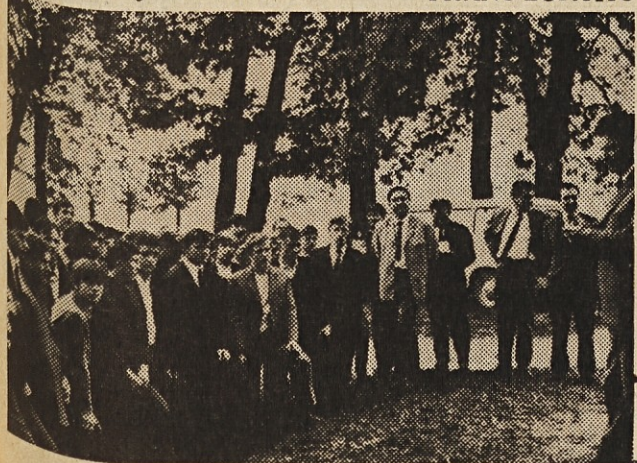
majhen, ni nič kaj pretirana. Delovna ura računalnika stane okrog milijon starih dinarjev, če pa vzamemo v obzir že omenjeni primer, da obračuna računalnik v štirih minutah osebne dohodka za 1.200 delavcev, toliko kot pet ljudi v desetih dneh, potem je eno jasno: računalniška ura sploh ni draga! Jasno pa je tudi, da Slovenija nima podjetja ali pa ustanove, ki bi si lahko privoščila sama tako „sposobnega bebca“ (računalnik brez človeka ne pomeni nič!), zato je logično in edino pravilno, da se več podjetij in ustanov odloči za skupen nakup. Računalnik v Jadranski ulici je stal okrog 2,5 milijona dolarjev, kupili pa so ga Ljubljanske mlekarnice, GP „Obnova“, Poslovno združenje gozdnih gospodarstev, Izobraževalna skupnost SRS, Sklad Borisa Kidriča in Klinične bolnice Ljubljana. Ker pa ti partnerji niso prispevali toliko sredstev, kolikor računalnik stane, se pričakuje, da bodo k solastništvu računalnika pristopili tudi drugi parnetji (Cestni sklad SRS).

ing. MARKO BREGAR

VAJENCEV

Trenutno imamo v raznih domovih v Ljubljani 83 vajencev. S priučitvijo na delovnem

mestu in z internimi tečaji bomo torej morali pokriti potrebe po mladih kadrih. FRANC LOPATIČ

lanih programov v časovni enoti oziroma „propustnost“ sistema dva do trikrat.

Zanesljivost celega sistema zagotavljajo vgrajene ali harwardske kontrole, programska ali softwarska diagnostika, ki ves čas delovanja stroja testira pravilnost delovanja, avtomatska registracija napak, ki pomaga najti šibko točko v primeru tehnične napake, ki pomeni le delno zmanjšanje zmogljivosti sistema zaradi prenosa funkcij enot, ki so v okvari, na ostale enote, kar omogoča konstrukcija stroja z dvojno centralno enoto in perifernimi procesorji. Obe centralni enoti skupaj lahko opravita milijon in pol seštevanj v sekundi!

Za ilustracijo, koliko zmore stroj oziroma kako hiter je, navedimo en praktičen primer: v štirih mi-

Vsako leto poskrbimo za naše vajence

dobra knjiga

najboljši prijatelj

VARSTVO PRI DELU

V I. polletju 1972 je bilo zaposlenih v podjetju IMP povprečno 3028 (2793) delavcev in vajencev. Od tega se je poškodovalo 153 (137) delavcev in vajencev ali 5,05 % (4,90 %) od povprečnega števila zaposlenih.

Zaradi poškodb pri delu je bilo izgubljenih 17.888 (13.600) delovnih ur, od tega 14.712 (12.968) v breme podjetja in 3176 (632) v breme socialnega zavarovanja (številke v oklepajih se nanašajo na leto 1971).

Kako so se poškodbe dogajale po obratih, nam prikazuje tabela I. Procent poškodovanih delavcev v podjetju je ostal na približno istem nivoju (v letu 1972 - 5,05 %, v letu 1971 pa 4,90 %), v porastu pa so izgubljene ure (v letu 1972 - 17.888 ur, napram 13.600 uram v letu 1971).

Pogostost poškodb je pokazatelj, ki nam pove, koliko poškodb se je pripetilo na 100.000 delovnih ur, resnost poškodb pa, koliko je

bilo izgubljenih delovnih dni na eno nesrečo. Prikazani sta v tabeli II. Dočim je pogostost poškodb pri delu v letu 1972 v padu, pa je resnost poškodb pri delu v porastu nasproti letu 1971.

Kako so se poškodbe dogajale po urah, nam pokaže tabela III.

Poškodbe po mesecih:

Največ poškodb se je pripetilo v mesecu maju 33 (25), sledi junij z 28 (22) poškodbami, na tretjem

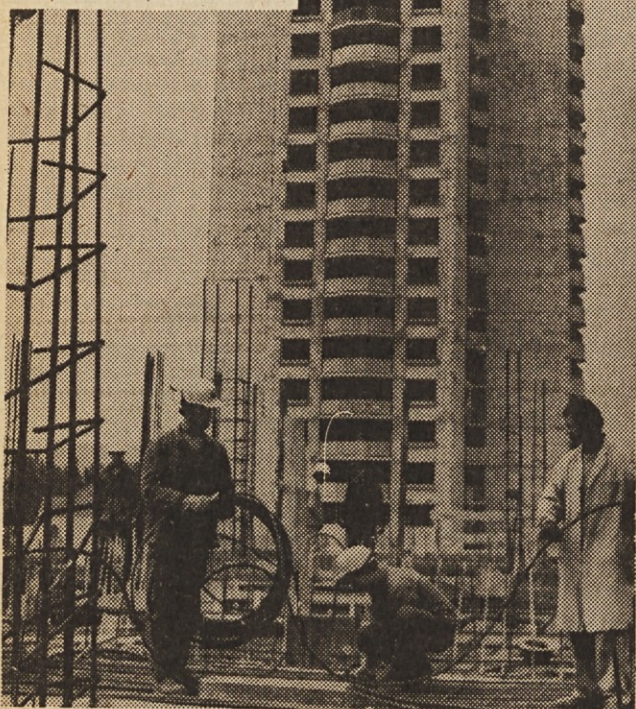
(I. polletje 1972)

Poškodbe po obratih

Tabela I

Obrati	Štev. poškodb		v %		Izg. ure	
	1972	1971	1972	1971	1972	1971
CKV Ljubljana	36	31	5,03	4,96	2616	2680
CKV Maribor	19	21	5,59	6,75	2656	2592
CKV Koper	7	14	4,05	12,40	3880	1496
El. montaža	25	27	4,50	5,04	2360	2216
TEN	18	10	4,68	2,61	1064	1432
Trata	22	22	5,43	5,50	2128	1584
Iv. Gorica	20	9	11,49	5,80	2576	1456
Autopark	2	-	14,30	-	144	-
PRS	1	1	2,44	2,33	136	56
Projekt	-	-	-	-	-	-
Uprava	3	2	2,03	1,41	328	88
Skupaj	153	137	5,05	4,90	17888	13600

Pri delu na gradbišču je treba nenehno paziti, da ne pride do poškodb

mestu sta meseca februar in marec s po 26 (23, 25) poškodbami, ter januar in april s po 20 (21) poškodbami.

Pogostost in resnost poškodb po obratih:

Tabela II

Obrati	Pogostost na 100 000 ur		Resnost - izguba dni na 1 nesrečo	
	1972	1971	1972	1971
CKV Ljubljana	6,34	6,10	9,1	10,8
CKV Maribor	5,56	6,56	17,5	15,4
CKV Koper	4,89	15,09	69,3	13,9
El. montaža	5,34	5,28	11,8	10,3
TEN	5,31	3,28	7,4	17,9
Trata	6,26	7,59	12,1	9,0
Iv. Gorica	12,78	6,11	16,1	20,2
Autopark	15,82	-	9,0	-
PRS	2,33	2,40	17,0	7,0
Projekt	-	-	-	-
Uprava	2,40	1,57	13,7	5,5
Skupaj	5,79	7,81	14,6	12,4

Poškodbe po kvalifikacijah:

Največ se je poškodovalo, in sicer kar 41,2 % KV delavcev. NKV delavcev se je poškodovalo 18,8 %, PKV 15,3 %, VKV 11,8, ter vajencev 9,4 % in 3,5 % uslužbencev.

Po dnevnihi so se poškodbe dogajale:

Torek in sredo sta z 23,6 % na prvem mestu, sledita ponedeljek in četrtek s po 16,4 %, sledi petek z 15,3 % poškodb, ter sobota z 4,7 % poškodb pri delu.

Poškodbe po delih telesa:

Pri poškodbah je bila najpogostejša poškodovana leva roka - 23,7 % nato desna roka - 19,1 %, sledi desna noga s 16,9 % in leva noga s 10 %. Na petem mestu so poškodbe na prsnem košu (7,9 %), poškodbe oces, in sicer na desnem očesu so na 6. mestu (6,6 %), na levem pa na 8. mestu (3,4 %). Poškodbe na glavi so bile znane v 4,5 %, ostali deli telesa pa v 7,9 %.

Poškodbe pri delu po urah:

Tabela III

